

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Letno poročilo

JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE

za

občni zbor 2025

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Vsebina

Poročilo predsednika JZS za leto 2024.....	3
Poročilo katastra jam JZS za leto 2024.....	5
Poročilo jamarske reševalne službe pri JZS za leto 2024	8
Poročilo službe za varstvo jam pri JZS za leto 2024	10
Poročilo blagajnika JZS za leto 2024	15
Poročilo varnostno tehnične službe JZS v letu 2024	16
Poročilo izobraževalne službe JZS v letu 2024	17
Poročilo tajnika JZS v letu 2024.....	20
Poročilo službe za jamsko in tehnično potapljanje JZS v letu 2024	21
Poročilo knjižnice JZS v letu 2024	21
Poročilo skrbnika spletne strani JZS in jamarske liste za leto 2024	21
Poročilo urednika revije Jamar za leto 2024.....	21
Poročilo urednika revije Naše jame za leto 2024.....	22
Poročilo službe za šport za leto 2024.....	22
Poročilo inventurne komisije za leto 2024.....	22
Poročilo komisije za priznanja za leto 2024	23
Poročilo pooblaščenca JZS za stike s tujci za leto 2024	23
Poročilo nadzornega odbora JZS za leto 2024	24

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo predsednika JZS za leto 2024

Kot predsednik Jamarske zveze Slovenije podajam poročilo o delovanju za obdobje prve polovice mandata. Službe JZS so delovale nemoteno, člani predsedstva pa so se redno udeleževali sestankov in vestno opravljali svoje delo.

Realizacija nalog

- Sodelovanje z Upravo za zaščito in reševanje RS:
  - Uspešno smo realizirali nekaj aneksov dodatnega financiranja JRS.
  - V dogovoru smo z URSZR, da nam bo financiralo skeniranje Jamarskega katastra z dolgoročno pogodbo, ki bo trajala tri leta.
- Razvoj opreme:
  - Razvijamo posebno zaščito obraza za hude poškodbe hrbtenice, ki omogoča varnejše reševanje jamarjev. Projekt je v zaključni fazi, trenutno testiramo prototip.
  - Za ta dosežek sta dva člana JZS prejela srebrno priznanje Zveze za tehnično kulturo Slovenije.
- Organizacija in raziskave:
  - Uspešno smo izvedli slovenski jamarski tabor na Kaninu.
  - Prispevali smo k raziskovanju Skalarjevega brezna.
- Delo na koči Petra Skalarja na Kaninu:
  - Opravljenih je bilo več kot 250 ur prostovoljnega dela.
  - Postavili smo baterije za sončno elektrarno.
  - Očistili smo kočjo in okolico.
  - V sodelovanju s Slovensko vojsko smo organizirali odvoz smeti s helikopterjem v dolino.
- Pobude na državni ravni:
  - Začeti so pogovori na Ministrstvu za naravne vire in prostor o upravljanju turističnih jam ter možnosti vodenja po ne turističnih jamah.
  - Podali smo pripombe in spodbudili članice JZS k sodelovanju, vendar za zdaj brez večjega uspeha.
  - Oddali smo vlogo za vpis jamarstva v nesnovno kulturno dediščino. Prizadevali smo si, da bi jamarstvo kot posebna dejavnost, ki združuje raziskovanje, šport in ohranjanje naravne dediščine, dobilo ustrezno priznanje. Vloga vključuje zgodovinske in sodobne vidike jamarstva, pomen raziskovalnega dela ter pomen jamarjev pri zaščiti kraškega podzemlja in reševanju. Upamo, da bo jamarstvo prepoznano kot pomemben del slovenske kulturne dediščine in da bomo s tem prispevali k večjemu zavedanju o njegovem pomenu.
- Stalna jamarska razstava v Bovcu:
  - Zaradi pomanjkanja sredstev se projekt odmika, poskušali bomo pridobiti financiranje prek razpisov.
- Razvoj jamske komunikacije:
  - Uspešno smo pridobili sredstva za razvoj komunikacije prek optičnih vlaken.
  - Projekt vodi manjše mariborsko podjetje z namenom opremljanja globljih jam.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

- Nove komunikacijske povezave bodo omogočale hitrejšo in zanesljivejšo komunikacijo med jamarji med raziskovanjem globokih jam ter izboljšale učinkovitost in varnost jamarskih reševalnih akcij.
- Izobraževanje jamarjev:
  - Organizirali bomo vseslovenski jamarski tabor.
  - Lani smo uvedli vikend tečaj za nove jamarje, ki ga izvajajo inštruktorji JZS.
- Jamarska reševalna služba (JRS):
  - Izdan je bil Prvi priročnik jamarskega reševanja. JRS je dobila Priročnik jamarskega reševanja, prvi slovenski, do sedaj so uporabljali prevod francoskega.
  - Spodbujam inštruktorje JZS, predvsem vodjo izobraževalne službe JZS, da napišemo in izdamo tudi priročnik za jamarje.

Zaključek

Delo vseh služb in predsedstva ocenjujem kot zelo uspešno ter se zahvaljujem vsem, ki so prispevali k delovanju JZS v letu 2024.

Igor Benko

predsednik JZS

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo katastra jam JZS za leto 2024

Aktivnosti

Kataster je v obdobju od 23. 2. 2024 do 22. 2. 2025 opravil 74 rednih aktivnosti. Poleg tega smo izvajali tudi aktivnosti, vezane na vzdrževanje Spletnega katastra JZS. Za to smo skupaj porabili preko 300 zabeleženih ur. Glavne aktivnosti v tem obdobju so bile:

- uradne ure, vlaganje zapisnikov preteklega leta,
- sodelovanje na sejah predsedstva JZS in drugih sestankih,
- priprava nove baze jam za društva,
- izvedba vrednotenja zapisnikov leta 2023,
- vzdrževanje in nadgrajevanje Spletnega katastra jam JZS.

Oddaja zapisnikov

27 organizacij je v letu 2024 oddalo 2.337 zapisnikov, od tega 405 A-zapisnikov. Po številu oddanih zapisnikov tudi tokrat vodijo društva JK Novo mesto, JD Rakek in JK Železničar, ki so skupaj prispevala 61% vseh zapisnikov. Največji prispevnik iz tujine je po številu zapisnikov ponovno na 6. mestu. Društva zapisnike večinoma oddajajo sproti, nekaj več oddaje je bilo na začetku prvega in veliko več na koncu drugega polletja – 10% vsega gradiva je prišlo v zadnjih 3 dneh. Peščico zapisnikov z IZRK in večjih načrtov smo prejeli na papirju.

Na morebitne napake pri izpolnjevanju zapisnikov osebje Katastra avtorje opozarja že sproti, tako da je zavrnitev s stani IZRK relativno malo. V letu 2024 so se avtorji in njihovi mentorji sicer nadpovprečno upirali popravljanju napak. Zapisnikarji so imeli standardne težave z vključevanjem ustreznih zemljevidov in njihovih opisov, (ne)zaokroževanjem dolžin jam, določanjem dolžin rogov, nekateri pa tudi z določanjem leg. Večino manjših popravkov opravi kataster JZS in IZRK.

Trenutno število registriranih jam (2024b) je 15.669, za leto 2024 se pričakuje registracija še cca. 200 novih jam.

Društvo	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Skupaj
JK Novo mesto	92	40	129	3	99	133	63	104	0	663
JD Rakek	122	42	0	1	131	137	8	0	0	441
JK Železničar	84	41	37	28	76	54	2	1	0	323
Šaleški JK "Podlasica" Topolšica	27	0	54	1	27	26	26	27	0	188
JK Krka	14	13	16	3	17	21	7	21	0	112
CGEB	17	25	25	3	39	0	0	0	0	109
DZRJ Kranj	14	2	2	0	15	14	7	14	0	68
DZRJ Ribnica	8	14	4	4	9	9	13	6	0	67
JD Sežana	3	7	5	0	3	40	3	4	0	65
JD Dimnice Koper	3	17	3	0	13	5	9	1	0	51
JD "Danilo Remškar" Ajdovščina	5	16	5	0	10	3	6	5	0	50

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

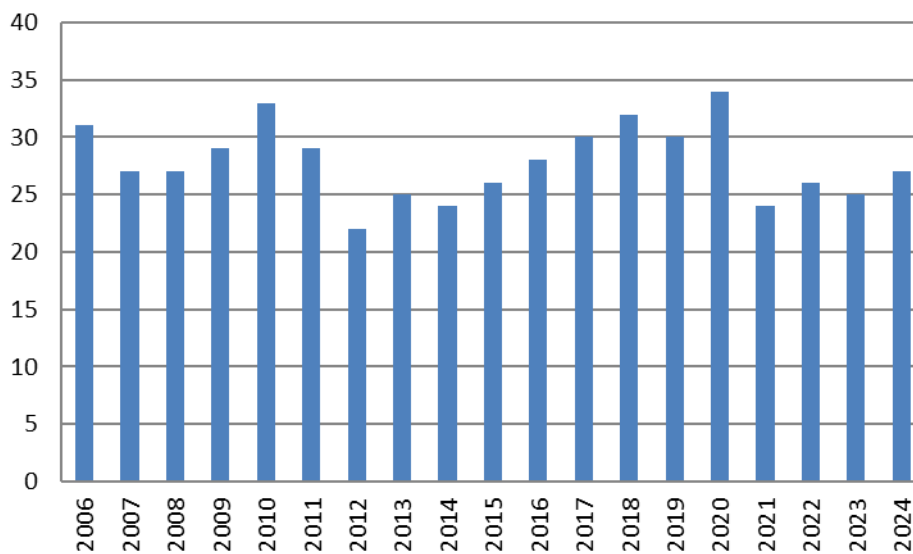
SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Društvo	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Skupaj
Koroško-Šaleški JK Speleos - Siga Velenje	6	9	0	0	10	8	14	0	1	48
Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU	0	8	0	25	6	8	0	0	0	47
JK Temnica	3	2	3	2	9	4	7	3	0	33
JD Logatec	1	5	5	0	2	5	0	0	0	18
JK Kamnik	1	1	3	0	1	2	1	1	0	10
JO ŠD Grmada	0	3	0	0	0	4	0	1	0	8
DRP Škofja Loka	1	1	1	0	1	2	1	1	0	8
JK Borovnica	0	1	0	0	6	0	0	0	0	7
DZRJ Bled	2	0	0	0	3	0	0	0	0	5
DZRJ Ljubljana	0	2	0	0	2	0	0	0	0	4
tujci Poljska	1	0	0	0	1	1	1	0	0	4
JD Carnium Kranj	1	0	0	0	1	1	0	0	0	3
Ostali prispevniki iz Slovenije	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
DZRJ Simon Robič Domžale	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
DZRJ Luka Čeč Postojna	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
JK Črni galeb Prebold	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Skupaj	405	249	292	71	482	480	168	189	1	2337

Tabela 1: Oddani zapisniki

Slika 1: Število sodelujočih društev po letih

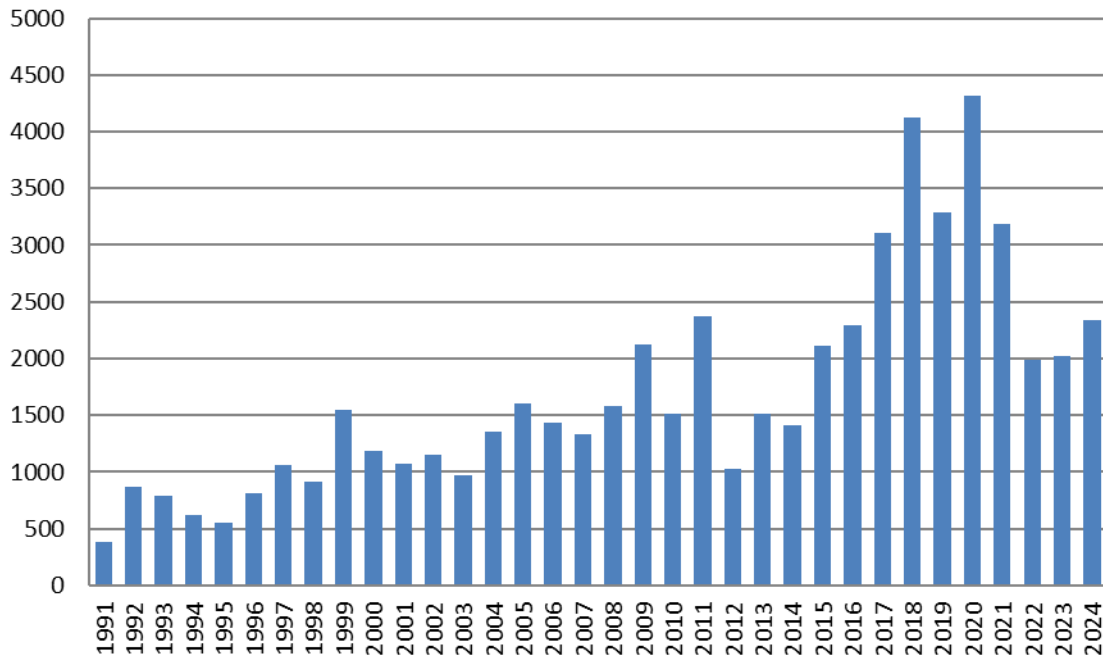
JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Slika 2: Število oddanih zapisnikov po letih

Vrednotenje 2023

Izvedli smo vrednotenje zapisnikov, oddanih v letu 2023. Društvom smo tudi tokrat namenili 18.000,00 €, delitev pa izvedli skladno z obstoječo formulo. Največ točk so dosegla društva JD Rakek, JK Novo mesto in JK Železničar. Vrednost točke je bila 2,29 €.

Društvo	Točk
Rakek	2244,1
Novo mesto	1939,1
Železničar	554,6
Topolšica	513,8
Velenje	375,2
Tolmin	362
Ajdovščina	346,8
Kranj	335,1
Krka	334,8
Sežana	280,8
Borovnica	200,2
Carnium	159,3
Koper	65,5
Logatec	65,3
Temnica	49,5

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Društvo	Točk
Škofja Loka	39,6
Skupaj	7865,7

Tabela2: Vrednotenje 2023

Projekti

Spletni kataster jam JZS je že skoraj sedem let dostopen na naslovu <https://kataster.jamarska-zveza.si>.

Vodja katastra sem sodeloval na vikendu izobraževanja in druženja, ki ga je organizirala IS JZS, in tam predaval o dokumentiranju jam.

V sodelovanju s tremi drugimi organizacijami smo v JZS pripravili speleološko regionalizacijo Slovenije.

Finance

Kataster je društvom v letu 2024 namenil 18.000,00 € za redno sporočanje podatkov o jamah. Več podatkov, vključno s prihodki in vsemi odhodki, je na voljo v finančnem poročilu blagajnika JZS.

Redno delo

V okviru uradnih ur in izven tega časa smo v Katastru skrbeli za vsebinski pregled, popravljanje in tiskanje prispelih zapisnikov, vodenje knjige prejetega gradiva, vlaganje zapisnikov preteklega leta v ustrezne mape in druge sprotne obveznosti.

Na koncu bi se zahvalil vsem, ki so za delo v Katastru prispevali svoj dragoceni čas. Izpostavil bi izjemna prispevka Borivoja Ladišiča iz JK Novo mesto in Mihe Čekade iz JK Železničar.

Marko Erker

vodja Katastra jam JZS

Poročilo jamarske reševalne službe pri JZS za leto 2024

Jamarska reševalna služba (JRS) pri Jamarski zvezi Slovenije je bila tudi v letu 2024 v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoči (Ur. l. RS, št. 92/2007 z dne 10. 10. 2007) kot služba državnega pomena, organizirana za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči.

JRS vaje in usposabljanja

Opravili vse načrtovano in še več. Sodelovanje z Upravo za zaščito in reševanje je zelo uspešno.

Uspešno sodelovanje na dnevih ZIR – Dnevi Mirana Bogataja v Kranju. Aktivno sodelovanje na srečanju Slovenskih Rudarskih REševalnih Služb (SRRES).

Podpisali dodatne anekse za sofinanciranje programov in načrtov Jamarske reševalne službe.

JRS Intervencije in specialnosti

Intervencije:

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Januar

Reševanje ujetih turistov. Križna jama. Celotna JRS.

Reševalcev: 48

Čas trajanja: 835 ur

Februar

Reševanje poškodovane osebe. Jelen brdo. Celotna JRS

Reševalcev: 55

Čas reševanja: 1128 ur

Maj

Izvek človeškega trupla. Golokratna jama. RC Sežana, Tolmin in Postojna

Reševalcev: 13

Čas trajanja: 98 ur

Julij

Iskanje pogrešane jamarke. Tajna jama. RC Velenje

Reševalcev: 10

Čas trajanja: 40 ur

September

Reševanje domače živali. RC Velenje

Reševalcev: 1

Čas trajanja: 3 ure

Reševanje domačih živali. RC Sežana

Reševalcev: 2

Čas trajanja: 3 ure

Specialnosti

Ekipa za širjenje ožin

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Na podlagi izkušnje med reševanjem v jami Jelen brdo smo se odločili za sodelovanje z jamsko reševalno službo premogovnika Velenje. Konec leta 2024 smo aktivno sodelovali na srečanju SRRES. Čaka nas podpis pogodbe o sodelovanju.

Medicinska ekipa

Organizacija in izvedba že drugega STC – oskrba in reševanje poškodovanega v jami.

Ekipa za reševanje izza sifonov

Mednarodna sodelovanja in sodelovanje z Enoto za hitre intervencije – Enota za tehnično potapljanje. Zgledno sodelovanje na vaji v Škocjanskih jamah 2025.

Varnostno tehnična ekipa

Razvoj, testiranje in izdelava zaščite glave poškodovane osebe.

JRS Izobraževanje

JRS je v letu 2023 pridobila 10 novih pripravnikov reševalcev in 4 reševalce.

Dva JRS pripadnika sta pridobila certifikat za EU Certifikatorja.

Članica medicinske ekipe JRS je opravila izpit za predavatelja Prve pomoči pri RKS.

Povzetek

Leto 2024 začeli z dvema medijsko odmevnima intervencijama. Rešili problem z dostavo eksploziva za širjenje ožin. Vse člane ožje medicinske ekipe opremili z osebnimi zdravniškimi nahrbtniki. V vseh kombijih imamo naprave za oživljanje – AED.

Walter Zakrajšek
vodja JRS

Poročilo službe za varstvo jam pri JZS za leto 2024

Spodaj podpisani Jure Tičar, kot vodja Službe za varstvo jam (v nadaljevanju SVJ) v predsedstvu Jamarske zveze Slovenije navajam pregled aktivnosti in dela pristojne službe v okviru varovanja kraških jam v Sloveniji za leto 2024.

Največjo mero pozornosti smo posvetili izvedbi in zaključku ciljnega raziskovalnega projekta, ki naslavlja problematiko onesnaženosti jam v Sloveniji.

Ciljni raziskovalni projekt »Raziskave za opredelitev onesnaženosti podzemnih jam na ravni Slovenije, njihovo prednostno sanacijo ter monitoring stanja jam« (V1-2140) pomembno prispeva k področju raziskovanja onesnaženosti jam v Sloveniji in kot prvi na svetu opredeljuje onesnaženost na ravni države. Obenem se projekt ne osredotoča zgolj na pridobivanje podatkov, temveč skozi analize in poglobljeno razumevanje problematike podaja nova spoznanja o prostorski razširjenosti problematike ter podaja usmeritve in orodja za sanacijo onesnaženosti jam. Obenem se osredotoča tudi na izboljšavo pridobivanja podatkov.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Na podlagi pregleda podatkov zapisnikov Katastra jam za 15.269 jam in uporabo nove metodologije zbiranja podatkov o onesnaženosti jam je bilo ugotovljeno, da je v Sloveniji čistih 12.109 jam (79,3 %), onesnaženih 3032 jam (19,9 %), uničenih 9 jam (0,1 %), za 119 jam (0,8 %) pa ni bilo mogoče opredeliti njihovega stanja. Med onesnaženimi jamami je 1.728 malo onesnaženih (57,0 % onesnaženih jam), 687 srednje onesnaženih (22,7 %) ter 617 močno onesnaženih (20,3 %). V obravnavanih jamah je po oceni skupno odloženih 22.935,3 m³ odpadkov, od tega 399,5 m³ v malo onesnaženih, 1.013,8 m³ v srednje ter 21.522,0 m³ v močno onesnaženih. V povprečju je v onesnaženi jami odloženih 7,6 m³ odpadkov. Odpadki so odloženi na povprečni globini 19,5 m. Skupno so bile čistilne akcije izvedene v 339 jamah (2,2 % vseh), od tega v 242 čistih jamah (2,0 % čistih jam) in 97 onesnaženih jamah (3,2 % onesnaženih jam). V vzorcu obravnavanih jam je pri 1.381 jamah (9,0 % vseh) opredeljena poškodovanost.

Onesnaženost jam se v različnih pokrajinah močno razlikuje. Največji delež onesnaženih jam je v Savinjski raveni (85,7 % onesnaženih jam), Voglajnskem in Zgornjesotelskem gričevju (75,0 %), Velikolaščanski pokrajini (71,4 %), Srednjesotelskem gričevju (60,0 %) ter v Slovenskih goricah (57,1 %), najmanjši delež onesnaženih jam pa v Julijskih Alpah (6,4 %), Javornikih in Snežniku (11,3 %), Podgorskem krasu, Čičariji in Podgrajskem podolju (12,4 %), Halozah (12,5 %) ter Kamniško-Savinjskih Alpah (13,5 %). Delež onesnaženih jam se med pokrajinami močno razlikuje zaradi poselitve in dostopnih cest, močno pa na rezultat vpliva tudi število jam, ki so v posamezni pokrajini. Največ odpadkov v onesnaženih jamah je v Pivškem podolju in Vremščici (skupaj 5305,7 m³), na Mali gori, Kočevskem rogu in Poljanski gori (2679,2 m³), na Krasu (2606,8 m³), v Dolenjskem podolju (1955,5 m³) ter na Trnovskem gozdu, Nanosu in Hrušici (1030,5 m³). Primerjava povprečne količine odpadkov v onesnaženih jamah med pokrajinami nam pove, da so jame najbolj onesnažene v Pivškem podolju in Vremščici (37,9 m³/jamo), Goriških brdih (26,7 m³/jamo), Dolenjskem podolju (22,5 m³/jamo), Ribniško-Kočevskem podolju (15,7 m³/jamo) ter Krškem, Senovskem in Bizeljskem gričevju (11,4 m³/jamo). Ugotavljamo, da je količina odpadkov večja v jamah nizkega dinarskega, posameznih planotah visokega dinarskega krasa in posameznih območjih osamelega krasa. To razlagamo z visoko gostoto sicer razpršene poselitve na teh območjih, na katerih so jame dostopne zaradi bližine cest.

Na podlagi opredeljenih dejavnikov, ki pomembno vplivajo na stopnjo obremenjenosti okolja in zahtevnost izvedbe sanacije smo pripravili Model za prednostno sanacijo onesnaženih jam (model PRESOJ). S pomočjo modela smo onesnaženim jamam v Sloveniji pripisali vrednosti modela, ter tako vse jame razvrstili glede na prednost sanacije, ki je v pomoč odločevalcem pri usmerjanju nadaljnjih aktivnosti na tem področju.

V okviru ciljnega raziskovalnega projekta smo pripravili Protokol za izvedbo sanacije onesnaženih podzemnih jam v Sloveniji, ki v sedmih različnih fazah na letni ravni opredeljuje odgovornosti deležnikov, naloge, časovni okvir, zakonske podlage, strokovne podlage, faze izvedbe, potencialne nevarnosti in ukrepe za zmanjšanje nevarnosti v posameznih fazah sanacije.

Na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru prehodnih raziskav ter ciljnega raziskovalnega projekta smo pripravili nov protokol za zbiranje podatkov o stanju jam v Sloveniji, ki temelji na posodobljenem Zapisniku o stanju jam (H-zapisnik), ki je v splošni rabi Katastra jam Jamarske zveze Slovenije. Pri pripravi novega Protokola zbiranja podatkov o stanju jam v Sloveniji smo izhajali iz načina opredeljevanja stanja jam, ki smo ga uporabili v ciljnem raziskovalnem projektu. Pri pripravi

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

posodobljenega zapisnika o stanju jam (H-zapisnik) pa smo poleg nove oblike in strukture zapisnika poskrbeli tudi za natančna navodila pri izpolnjevanju zapisnikov, ki so sicer podana v obliki dokumenta »Navodila za izpolnjevanje zapisnikov Katastra jam« dostopnega pri Jamarski zvezi Slovenije, ki je bil nazadnje posodobljen leta 2014. Navodila smo oblikovali na način, da uporabnika praktično in smiselno usmerjajo k izpolnjevanju kategorij v podanem prenovljenem zapisniku. V ciljnem raziskovalnem projektu smo pripravili in opisali tudi različne Metode za oceno količine odpadkov v onesnaženih jamah, ki bodo popisovalce onesnaženosti oziroma jamarje usmerjali k natančnejšemu podajanju podatkov o količini odpadkov v onesnaženih jamah.

V ciljnem raziskovalnem projektu pa smo izvedli tudi Monitoring jam na izbranem vzorcu 100 onesnaženih jam v Sloveniji s čimer smo se opredelili do trenutnega stanja jam na terenu in podatke primerjali s tistimi, pridobljenimi v Katastru jam. Osnovna primerjava podatkov o onesnaženosti jam je pokazala, da je bilo po prvotnem pregledu zapisnikov Katastra jam 100 jam onesnaženih, po pregledu jam na terenu pa je bilo ugotovljeno, da je onesnaženih 97 jam, 2 jami sta čisti, 1 jama pa je uničena. Pred pregledom onesnaženosti jam na terenu smo iz zapisnikov Katastra jam ocenili, da je v 100 jamah odloženih skupno 4736,0 m³ odpadkov. Ob opravljenem terenskem ogledu pa je bila potrjena prisotnost 5584,7 m³ odpadkov. S tem smo potrdili, da ocena terenskega pregleda zaznava 17,9 % več odpadkov, kot je bilo zaznanih na podlagi zapisnikov v Katastru jam. Če ekstrapoliramo oceno, pridobljeno na podlagi izkušenj terenskega dela, bi po prvotnih ocenah 22.935,3 m³ odpadkov v podzemnih jamah, to vrednost lahko korigirali na 27.045,3 m³ odpadkov v onesnaženih jamah. Pri tem izpostavljamo, da je ocena vrednosti količine odpadkov med zapisniki v Katastru jam in terenskim pregledom ostala enaka pri 37 jamah. Povečane količine odpadkov (dodatno 1941 m³ odpadkov) smo zaznali pri 37 jamah. Zmanjšane količine odpadkov (1055,1 m³ odpadkov manj) pa smo zaznali v 26 jamah. S terenskim delom, ki smo ga opravljali med 25. 5. 2023 ter 9. 8. 2024 (v povprečju 14. 3. 2024) smo pomembno prispevali tudi k posodobitvi informacij o 100 izbranih onesnaženih jamah. Podatki zbrani iz zapisnikov Katastra jam so namreč obsegali podatke med 16. 3. 1930 in 8. 5. 2020 (v povprečju 10. 9. 2023). S tem smo v celotnem naboru pregleda onesnaženih jam v povprečju izboljšali ažurnost podatkov za 23 let, in sicer v razponu med 4 in 94 let.

Pri pridobivanju podatkov za potrebe ciljnega raziskovalnega projekta Raziskave za opredelitev onesnaženosti podzemnih jam na ravni Slovenije, njihovo prednostno sanacijo ter monitoring stanja jam (V1-2140) smo prepoznali uporabnost določenih vrst podatkov tudi za raziskave na drugih področjih. V sodelovanju z raziskovalci s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani smo se tako odzvali na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« s projektnim predlogom »Dopolnitev Evidence prikritih vojnih grobišč in Registra vojnih grobišč s podatki o prikritih vojnih grobiščih v podzemnih jamah«. Projekt pod vodstvom dr. Petra Mikše je bil z dnem 30. 9. 2022 izbran za sofinanciranje s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije ter Ministrstva za obrambo. Glede na vmesne stopnje rezultatov pregleda arhiva, je bilo na podlagi ekstrapolacije pričakovano odkritje okoli 140 množičnih grobišč. Prvotni podatki Registra vojnih grobišč, ki so povezani z naravnimi podzemnimi jamami sicer navajajo 97 tovrstnih lokacij. Po zaključenem pregledu celotnega arhiva zaključujemo, da je lokacij množičnih grobišč s človeškimi ostanki vsaj 209, kar predstavlja okoli 1,4 % delež vseh jam v Sloveniji. Doprinos pregleda arhiva je torej odkritje kar 112 novih lokacij potencialnih množičnih grobišč. Dodatno, smo s terenskimi raziskavami pregledali 20 potencialnih grobišč v jamah ter odkrili še eno dodatno grobišče. Morebitne

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

dodatne lokacije množičnih grobišč bi se v prihodnosti lahko pojavile ob novih zapisih jamarjev o lokacijah v Katastru jam, uradnih pregledih ali ob čiščenju večjih odlagališč odpadkov v jamah.

Dne 4. 3. 2024 smo se odzvali povabilu Ministrstva za naravne vire in prostor ter Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, na katerem smo obravnavali problematiko onesnaženosti jam v Sloveniji ter prihodnje rešitve pri urejanju tega področja in potrebni sanaciji.

Aktivno smo se odzvali s predlogi v zvezi s Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (ZON-f) v javni obravnavi EVA 2024-2560-0003, ter s predlogi prispevali k Osnutku Odredbe o skrbništvu podzemnih jam.

Udeležili smo se predavanja »Kako čiste(jše) so jame na Pivškem?« v organizaciji Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer, kjer so sodelavci Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v sodelovanju z Jamarskim društvom Rakek in Društvom za raziskovanje jam Ljubljana izvedli popis onesnaženosti in aktivnosti čiščenja jam.

Na podlagi preteklega dela v okviru Službe za varstvo jam, raziskav v doktorski disertaciji ter dela v okviru ciljnega raziskovalnega projekta je Jamarska zveza Slovenije s podporo ZRC SAZU, Evropske speleološke zveze ter Mednarodne speleološke zveze nominirala dr. Jureta Tičarja za nagrado Rada Smerduja 2024. Državna nagrada Republike Slovenije se podeljuje za najvišje dosežke, ki pomembno prispevajo k razvoju stroke na področju ohranjanja narave in k ohranjanju narave.

Svoja spoznanja smo redno komunicirali z mediji, med drugim:

- SENICA, Saša. Onesnažene so predvsem jame blizu naselij ali cest. Delo. [Tiskana izd.]. 30. jan. 2024, leto. 66, št. 25, str. 5, ilustr. ISSN 0350-7521. [COBISS.SI-ID 183266051]
- G. K. Podzemni led v slovenskih ledenih jamah zaradi podnebnih sprememb izginja. MMC RTV SLO : prvi multimedijški portal. 13. okt. 2024, ilustr. ISSN 1581-372X. <https://www.rtvlo.si/okolje/podzemni-led-v-slovenskih-jamah-zaradi-podnebnih-sprememb-izginja/724157>. [COBISS.SI-ID 220763651]
- Dogajanje v jamah skrbi : dragocene informacije nam dobesečno izginjajo pred očmi. N1. 13. okt. 2024, 1 spletni vir, ilustr. <https://n1info.si/novice/slovenija/dogajanje-v-jamah-skrbi-dragocene-informacije-nam-dobesečno-izginjajo-pred-ocmi/>. [COBISS.SI-ID 220765443]
- Znanstveniki objavili najbolj pregledno študijo o podnebnih spremembah v Sloveniji doslej. STA znanost. 5. jun. 2024, ilustr. ISSN 2536-1422. <https://znanost.sta.si/3306034/znanstveniki-objavili-najbolj-pregledno-studijo-o-podnebnih-spremembah-v-sloveniji-doslej>. [COBISS.SI-ID 220759299]
- AHČIN, Manca. Podzemni led v slovenskih ledenih jamah zaradi podnebnih sprememb hitro izginja. STA znanost. 13. okt. 2024, ilustr. ISSN 2536-1422. <https://znanost.sta.si/3332127/podzemni-led-v-slovenskih-ledenih-jamah-zaradi-podnebnih-sprememb-hitro-izginja>. [COBISS.SI-ID 220760579]
- ŽNIDARŠIČ, Mojca. V dveh dneh iz dolenskih jam izvlekli za tri zabojnike smeti. Svet24.si : vsa resnica na enem mestu. [Spletna izd.]. 23. feb. 2024, ilustr. ISSN 2463-8242. <https://svet24.si/clanek/novice/slovenija/65d734cd4cf2a/v-dveh-dneh-iz-dolenskih-jam-izvlekli-za-tri-zabojnike-smeti>. [COBISS.SI-ID 220768771]

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

- BORKOVIČ, Neža (oseba, ki intervjuja), PAVŠEK, Miha (intervjuvanec), TIČAR, Jure (avtor, intervjuvanec), COLUCCI, Renato Roberto (intervjuvanec). Slovo ledenikov: : kako bodo videti Alpe brez belega klobuka?. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (27 min, 10 sek)). Frekvenca X. <https://val202.rtv slo.si/podkast/frekvenca-x/31057643/175091783>. [COBISS.SI-ID 220709123]
- GERDEN, Tomaž (oseba, ki intervjuja), TIČAR, Jure (intervjuvanec). Snežna jama na Raduhi se je v 2,8 milijona let dvignila za več kot 700 m. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (27 min, 18 sek)). Podobe znanja. <https://ars.rtv slo.si/podkast/podobe-znanja/526/175071718>. [COBISS.SI-ID 220706051]
- TERLEP, Alenka (oseba, ki intervjuja), TIČAR, Jure (intervjuvanec), REMŠKAR, Bogomir (intervjuvanec), DI BATISTA, Matic (intervjuvanec), MAŠIČ, Peter (intervjuvanec). Velika jamarska odkritja. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (57 min, 5 sek)). Studio ob 17:00. <https://365.rtv slo.si/arhiv/studio-ob-17-00/175067195>. [COBISS.SI-ID 220704771]
- TIČAR, Jure (intervjuvanec). "V Sloveniji je kar dvajset odstotkov jam onesnaženih." : intervju. *Megafon.si*. 6. 3. 2024, 1 spletni vir, ilustr. ISSN 3023-9532. <https://megafon.si/slovenija/intervju-v-sloveniji-je-kar-dvajset-odstotkov-jam-onesnazenih/>. [COBISS.SI-ID [190716163](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:coibiss-2024-190716163)]

Obenem smo aktivno publicirali prispevke, in sicer:

- LIPAR, Matej, LOJEN, Sonja, BREG VALJAVEC, Mateja, ANDRIČ, Maja, ŠMUC, Andrej, LEVANIČ, Tom, TIČAR, Jure, ZORN, Matija, FERK, Mateja. Holocene climate variability in Slovenia : a review = holocenska podnebna spremenljivost v Sloveniji : pregled. *Acta geographica Slovenica*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 64, št. 2, str. 7-40. ISSN 1581-6613. DiRROS - Digitalni repozitorij raziskovalnih organizacij Slovenije, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.3986/AGS.12798. [COBISS.SI-ID 197972483], [Odpri dostop, JCR, SNIP, WoS, Scopus]
- TIČAR, Jure. Odpadki v podzemnih jamah – nevarnost za vodonosnike. *Posavski obzornik*. [Tiskana izd.]. 14. mar. 2024, let. 28, št. 6, str. 19, ilustr. ISSN 1408-5917. [COBISS.SI-ID [191038723](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:coibiss-2024-191038723)]
- ČONČ, Špela, TIČAR, Jure. Modelling the relationship between micro-relief characteristics and the occurrence of cave entrances: : the example of the Slovenian Dinaric Karst = Modeliranje povezanosti mikroreliefnih značilnosti in pojavljanja jamskih vhodov : primer Slovenskega Dinarskega krasa. V: KOGOVŠEK, Blaž (ur.), et al. *Data acquisition and analysis in Karst systems = Pridobivanje in analiza podatkov v kraških sistemih : 31st International Karstological School "Classical Karst" = 31. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras" : abstracts & guide book = povzetki & vodnik : Postojna 2024*. 1st ed. [Ljubljana]: Založba ZRC, 2024. Str. 67. ISBN 978-961-05-0871-7. [COBISS.SI-ID [204833027](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:coibiss-2024-204833027)]
- LAMPIČ, Barbara, MIKŠA, Peter, REBERNIK, Lea, TIČAR, Jure. Razširitev evidence prikritih vojnih grobišč z arhivskimi podatki katastra jam. V: DEŽMAN, Jože (ur.). 3.450 umorjenih : bratomor v Jami pod Macesnovo Gorico : 6. poročilo Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč. 1. izd. Ljubljana: Družina, 2024. Str. 275-294, ilustr. ISBN 978-961-04-1096-6. [COBISS.SI-ID 197964547]
- ČONČ, Špela, TIČAR, Jure. Povezanost razporeditve jamskih vhodov in mikroreliefnih značilnosti kraškega površja : primer slovenskega Dinarskega krasa. V: BREG VALJAVEC, Mateja (ur.), et al. *Digitalne vezi*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2024. Str. 23-39, graf. prikazi, zvd. GIS

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

v Sloveniji, 17. ISBN 978-961-05-0887-8. ISSN 1855-4954. DOI: 10.3986/9789610508885_02.
[COBISS.SI-ID 209101059]

Spoznanja smo širili tudi v obliki predstavitev na konferencah:

- TIČAR, Jure. *Revealing the potential of the subterranean cryosphere : the case of Slovenia : predavanje na Centre for Ice, Cryosphere, Carbon and Climate, UiT The Arctic University of Norway, Tromsø, 15. 3. 2024.* [COBISS.SI-ID [191036419](#)]
- VREČA, Polona, ŽAGAR, Klara, TIČAR, Jure, ZORN, Matija. *Isotopic characteristics of glacier and ice cave deposits in Slovenia : presented at the First Research Coordination Meeting (RCM) of the IAEA CRP F33031 on "Understanding Hydrological Processes in Glacierized Catchments under Changing Climate using Isotope Techniques", 2 – 5 December 2024, Vienna.* Vienna. [COBISS.SI-ID [221718275](#)]
- TIČAR, Jure. *Naravnogeografske značilnosti Kaninskega pogorja : predavanje v okviru srečanja V globinah Kanina, Bovec, 30. 11. 2024.* [COBISS.SI-ID [221410819](#)]
- TIČAR, Jure. *Raziskovanje globin kaninskega podzemlja : predavanje v okviru cikla Naravoslovno-tehniška odseka Slovenske matice, Ljubljana, 17. 9. 2024.* [COBISS.SI-ID [221412099](#)]
- TIČAR, Jure. *Skupaj na dolgo pot do čistih jam - raziskovanje onesnaženosti slovenskega podzemlja : predavanje v okviru Jamarskega vikenda znanja in povezovanja, Mestna knjižnica Postojna, 7. 12. 2024.* [COBISS.SI-ID [221408771](#)]
- TIČAR, Jure. *Trnuljčica : predavanje v okviru srečanja V globinah Kanina, Bovec, 30. 11. 2024.* [COBISS.SI-ID [221412355](#)]

Aktivno smo se vključevali v delovanje Komisije za varstvo podzemnih jam pri Evropski speleološki zvezi. Aktivno smo spremljali delovanje društev na področju čiščenja jam ter podpirali njihove aktivnosti ter se obenem vključevali v sodelovanje z ostalimi službami JZS. Ohranjali smo komunikacijo s pristojnimi ministrstvi in Zavodom RS za varstvo narave.

Jure Tičar

vodja Službe za varstvo jam pri JZS

Poročilo blagajnika JZS za leto 2024

V letu 2024 sem opravljal funkcijo blagajnika v vseh službah Jamarske zveze Slovenije. Največ dela je bilo seveda v Jamarski reševalni službi, ki je imela tudi največji proračun. Vso leto sem beležil in izplačeval prejete račune, kilometrine in razna vračila po računih. Iz računa JZS je bilo v lanskem letu izplačano 452 računov, kilometrin, refundacij in vračil po računih v skupni vrednosti 228.216,08€. Podrobnejši podatki po službah so razvidni v tabelah, ki so sestavni del tega poročila. Račune mi skenirane redno pošilja tajnik Damijan Šinigoj. Za gorivo, telekomunikacijske storitve, elektriko in zavarovanje dobivam račune v elektronski obliki. Preko celega leta sem vodil tudi tabelo plačane članarine in naročnin za revijo Jamar. Po prejetih plačilih sem društvom izdajal potrdila o plačilu članarine, za revijo pa račune. Račune sem v lanskem letu začel pošiljati samo v elektronski obliki.

Uprava za zaščito in reševanje je v lanskem letu sofinancirala Jamarsko reševalno službo za redni aneks v višini 162.200€. To je 100.200€ za tekoči transfer in 62.000€ za investicijski transfer – nabavo

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

opreme. Z upravo smo sklenili tudi dodatni aneks za 62.500€. V tem aneksu je zajeto sofinanciranje video voxu 20.000€, sofinanciranje del na Koči Petra Skalarja na Kaninu 25.000€, sofinanciranje razvoja in izdelave zaščite za glavo za poškodovanca 15.000€ in nabave zdravniškega nahrbtnika 2.500€. Za vsa ta sredstva sem lani izdelal tri poročila in zahteve. URSZR je v lanskem letu za vse reševalne službe uvedla aplikacijo za sofinanciranje. Ta aplikacija po zelo problematičnem začetku deluje dobro in mi v določeni meri olajša vse postopke z upravo.

Od ZRC SAZU smo v lanskem letu prejeli tri naročilnice za izdajo računov po 13.191,51€, kar je skupaj 39.574,53€. Od tega smo plačali 7.136,40€ DDV-ja. Za vrednotenje podatkov o novih jamah smo lani društvom izplačali 18.000,00€.

Tabela Izobraževalne službe je v prilogi tega poročila. Iz tabele je razviden presežek prihodkov nad odhodki.

Skzi vse leto sem pripravljaj finančna poročila in plane:

- mesečna poročila za seje predsedstva
- finančno poročilo JRS 2023 za upravo v marcu 2024
- finančni plan JRS za 2025 v oktobru 2024

Poleg vsega naštetega je moje delo tudi: vodenje blagajniškega dnevnika za vse službe v JZS, vodenje tabele računov za vse službe, priprava podatkov za izdajo računov, komunikacija z računovodskim servisom (pošiljanje označenih računov, pošiljanje blagajniškega dnevnika, pošiljanje izpiskov), komunikacija s skrbnikom pogodbe, vodenje tabele članarine, pošiljanje potrdil o plačani članarini, pošiljanje markic članarine društvom, pošiljanje računov društvom in še nekaj malenkosti, ki so potrebne za delovanje zveze.

Za uspešno delo blagajnika se zahvaljujem predsedniku JZS, tajniku JZS, vodjem služb v JZS in predsednikom jamarskih društev.

Bernard Štiglic
blagajnik JZS

Poročilo varnostno tehnične službe JZS v letu 2024

V letu 2024 je Varnostno tehnična služba Jamarske zveze Slovenije (poslej VTS) opravila naslednje aktivnosti:

1. Osrednji projekt leta 2024, ki se nadaljuje tudi v leto 2025, je razvoj zaščite za glavo, ki bi bil primeren za namestitev na nosila tipa Petzl Nest. Predhodna znanja o prednostih zaščite za glavo pred običajnimi čeladami še bolj pa nesreči s poškodbama glave poškodovancev v Preporodu in Vranjedolski jami sta narekovali nujno pridobitvi zaščite za glavo, ki bi poškodovanca v nosilih učinkovito varovala in hkrati omogočala tako medicinsko ustrezno obravnavo vključno s korektno fiksacijo kot fleksibilnost gibanja v jamskih okoljih. Za doseg tega sem najprej kontaktiral Tehnično službo italijanske CNSAS (Corpo Nazionale Soccorso Alpino e Speleologico), ki tako zaščito že ima in smo jo s pridom uporabili v Vranjedolski jami. Žal preko njih nakupa take zaščite ni bilo mogoče opraviti. Zaradi tega smo se odločili za razvoj lastne zaščite. V ta projekt se je poglobil Bor Vidic, ki je po vzoru italijanske zasnoval

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

primerno za namestitvev na nosila Nest, ki jih uporabljamo v Sloveniji. Jaz sem poizvedoval o možnostih certificiranja tovrstne zaščitne opreme. Delovna skupina, ki je poleg Bora in Miha vključevala še Damijana Šinigoja in Damijana Potrpina se je sestala še nekajkrat in trenutno smo v fazi delujočega prototipa. Za izpeljavo projekta bo treba prototip validirati in izdelati končne izdelke. Trenutno je v preizkušanju drugi prototip zaščite. Do konca leta nameravamo pridobiti prve vzorce iz orodij, torej končne proizvode, ki bodo uporabljeni tudi za formalno preizkušanje.

2. V preteklem letu je bilo mednarodno delovanje osredotočeno na aktivnosti v okviru Tehnične komisije pri združenju ECRA (European Cave Rescue Association). Na letnem srečanju, ki je tokrat potekalo novembra v Mostarju smo v zasedbi z medicinskima tehnikoma predstavili omenjeno zaščito za glavo za zaščito poškodovancev ob transportu z nosili.

Poleg tega sem se udeležil praktične delavnice v organizaciji italijanske CNSAS o reševanju z majhnim številom reševalcev. Čeprav so po vzoru reševanja v izsotesk Italijani uvedli tovrstne tehnike kot splošne v vseh jamah, smo bili v večini reševalnih služb mnenja, da so uporabne predvsem tam, kjer reševalnega osebja ni na pretek. To pa velja predvsem za težko dostopne dele jam v katere večina reševalcev zaradi tega ali onega razloga ne more priti ali za samoreševanje. Torej reševanje v okviru skupine kateri se je pripetila nezgoda.

Žal se seje Tehnične komisije ECRA nisem mogel udeležiti in zaradi tega poročila s sestanka nimam.

3. Zaradi dinamike Jamarske reševalne službe (JRS) se dobršen del dejavnosti Varnostno tehnične službe dotika prav reševalnih tehnik in opreme. Izšel je nov Priročnik jamarskega reševanja v avtorstvu Damijana Šinigoja pri katerem sem bil vključen kot tehnični svetovalec.

Z ekipo za reševanje iz grajenih okolij, ki deluje v okviru JRS smo se poleg nekaj treningov udeležili tekme Rope Rescue Challenge, ki je potekala začetek junija v Ljubljani. Ekipo je tudi pridobila nekaj nove opreme in se bo predvidoma v letošnjem letu dousposobila na tečaju za reševanje iz višin in globin na ICZR.

4. Sem član uredniškega odbora revije Jamar, kjer skrbim za tehnična vprašanja. V tem letu (20, 2025) se obetata članka o reševanju obviselih v Golokratni jami, ter članek o primerjalni odpornosti vrvi in trakov na abrazijo.

5. V okviru Vikenda znanja in povezovanja, ki ga je organizirala Izobraževalna služba JZS, sem izvedel predavanje na temo opremljanja jam.

6. Splošni preventivni okvir delovanja še vedno omogoča jamarjem destruktivni preizkus izbranih zanimivih kosov osebne varovalne opreme in poročilo o tem.

7. V preteklem letu je bilo podanih tudi nekaj svetovanj klubom, posameznikom ter Jamarski reševalni službi glede opreme in tehnik.

Miha Staut

vodja varnostno tehnične službe JZS

Poročilo izobraževalne službe JZS v letu 2024

Aktivnosti

V letu 2024 smo izvedli dva roka izpitov JZS: 25. maja pri Ajdovščini in 7. septembra pri Domžalah. Novost v letu 2024 je bila izvedba Vikenda znanja in izobraževanja, ki je potekal 6. do 8. decembra. Spomladi smo se inštruktorji jamarstva pri JZS sestali na zboru inštruktorjev, ki je potekal v Sežani. IS je skozi celotno leto tvorno sodelovala s preostalimi strokovnimi službami, še posebej z Varnostno tehnično službo, Službo za varstvo jam in Katastrom jam.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Prvi rok izpitov JZS

Izpiti JZS v prvem roku so bili izvedeni 25. maja 2024, v steni nad izvirom Hublja pri Ajdovščini. Izvedli smo preverjanje za nazive jamar pripravnik, jamar ter vstopno preverjanje za inštruktorje jamarstva. Na preverjanje se je prijavilo 25 kandidatov za naziv jamar pripravnik, 17 kandidati za naziv jamar ter 3 kandidati na vstopno preverjanje za inštruktorja jamarstva. Teoretično in praktično preverjanje so uspešno opravili vsi kandidati.

Pri organizaciji izpitov so se zelo izkazali člani JDDR Ajdovščina, ki so pomagali z logistiko in poskrbeli za pogostitev vseh udeležencev.

Drugi rok izpitov JZS

Drugi rok izpitov JZS je potekal 7. septembra 2024 v Železni jami pri Gorjuši. Izvedli smo preverjanje za nazive jamar pripravnik, jamar ter vstopno preverjanje za inštruktorje jamarstva. Na preverjanje se je prijavilo 11 kandidatov za naziv jamar pripravnik, 6 kandidat za naziv jamar in 1 kandidat za inštruktorja jamarstva. Teoretično in praktično preverjanje so uspešno opravili skoraj vsi kandidati, razen enega kandidata za naziv jamar. Pri organizaciji izpitov in pri pogostitvi so zelo pomagali člani DZRJSR Domžale.

Skupno število podeljenih nazivov v 2024

V letu 2024 se je izpitov skupaj udeležilo 63 kandidatov. Skupaj smo tako podelili naslednje nazive:

- 36x jamar pripravnik
- 21x jamar
- 23x podeljeno potrdilo o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje
- 4x opravljeno vstopno preverjanje za inštruktorja jamarstva JZS

V letu 2024 smo ponovno zaznali dvig prijav kandidatov v primerjavi s predhodnim letom, vendar nekega bistvenega trenda povečanja podeljenih nazivov vseeno ni zaznati. Statistični pregled podeljenih nazivov v zadnjih 13 letih (med 2012 in 2024) pokaže, da je IS v povprečju podelila 25 nazivov jamar pripravnik in 15 nazivov jamar/USJD, kar je razvidno tudi v spodnjem grafu.

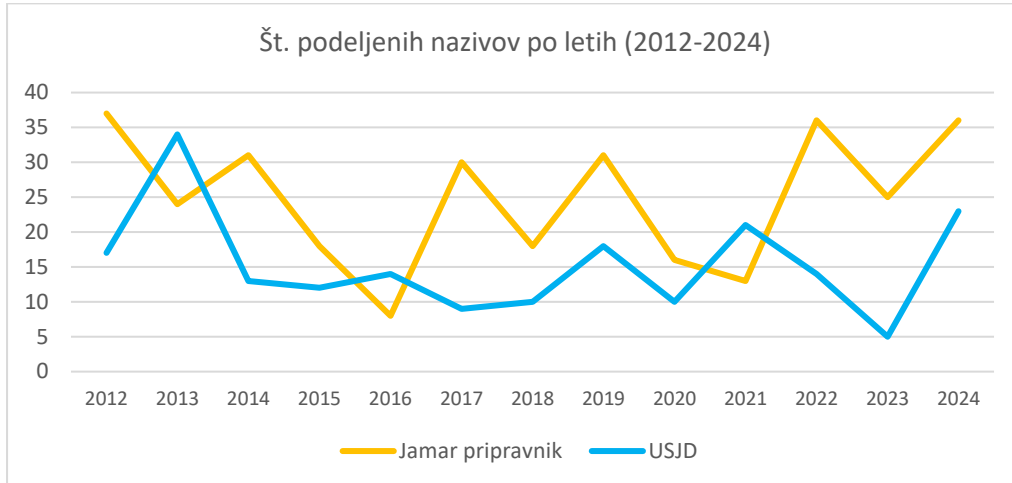
JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Zbor inštruktorjev jamarstva

Zbor inštruktorjev jamarstva pri JZS je potekal 13. aprila 2024 v starem kamnolomu pri Lipici. Udeležilo se ga je 12 od skupaj 19 aktivnih inštruktorjev jamarstva. Na dnevnem zboru smo obravnavali tematiko uporabe ročnih zavor (tipa Petzl Simple) in polavtomatskih zavor (tipa Petzl Stop). V razpravi smo delili mnenja glede prednosti in slabosti posameznih tipov vrvnih zavor za uporabo v jamarstvu. Med sabo smo delili različna znanja in izkušnje in po izčrpnih debatih prišli do nekaterih ugotovitev. Uporaba ročne vrvene zavor brez dodatnega varovala je resda lažja za rokovanje, vendar v primeru izrednih okoliščin predstavlja resno tveganje za padeč in posledično hujše poškodbe ali smrt. Na podlagi razprave in zbranih argumentov je Zbor inštruktorjev jamarstva pri JZS prišel do sklepa, da je uporaba polavtomatskih zavor v jamarstvu bistveno varnejša od ročnih, zato je z desetimi glasovi za, enim vzdržanim in enim proti izglasoval naslednji sklep: »Zbor inštruktorjev jamarstva pri JZS priporoča uporabo polavtomatskih zavor (tipa Petzl Stop) za spuščanje ob vrvi v jamarstvu.«

V drugem delu srečanja smo podali predloge določenih sprememb delov Pravilnika o delu IS JZS, ki jih je nato Predsedstvo JZS sprejelo na seji 6. maja 2024. Po izvedenem sestanku je v steni kamnoloma potekalo še usposabljanje inštruktorjev jamarstva, kjer je Miha Staut prikazal tehniko reševanja obviselga v vrvi v zanki sidrišča. Vadili smo tudi ostale tehnike tovariškega reševanja in asistiranega dviga.

Seznam aktivnih inštruktorjev jamarstva pri JZS v letu 2024

Jure Tičar	JD Brežice, JK Novo mesto	Marko Erker	JD Logatec
Damijan Šinigoj	JK Novo mesto	Klemen Mihalič	JK Novo mesto
Miha Staut	JK Železničar	Samo Milanič	JK Temnica
Tanja Podržaj	JK Krka	Iztok Možir	JSPD Tolmin
Bojan Stanek	JDC Kranj	Simon Kurnik	DZRJSR Domžale
Zdenko Rejec	JSPD Tolmin	Damijan Potrpin	DZRJSR Domžale, JK Novo mesto
Aleš Stražar	DZRJSR Domžale	Primož Bezjak	DZRJSR Domžale
Božo Remškar	JDDR Ajdovščina	Maks Petrič	ŠJKP Topolšica

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Miha Rukše	JK Novo mesto	Tomaž Kastelic	JDC Kranj
Robert Rehar	KŠJKSS Velenje		

Vikend izobraževanja in povezovanja 2024

Med 6. in 8. decembrom je v CŠOD Rak in v steni Velikega naravnega mosta v Rakovem Škocjanu potekal prvi Vikend izobraževanja in povezovanja. V sklopu tega sta potekali dve delavnici, ki se jih je skupaj udeležilo 34 ljudi. Usposabljanja za bodoče jamarje se je udeležilo 26 nadobudnih jamark pripravnic in jamarjev pripravnikov. Program se je začeli že v petek popoldne, zaključili pa v nedeljo popoldne. Na njem so bodoči jamarji spoznali in urili teme s področja tovariške pomoči, opremljanja, dokumentiranja jam in prve pomoči. V soboto čez dan je potekala tudi delavnica sodobnega jamskega kartiranja. Udeleženci so spoznavali procese merjenja z elektronskimi pripomočki, uvažali podatke na pametne naprave, izdelali elektronske skice in na koncu računalniško obdelali načrte jam.

Poleg izobraževalnih vsebin, pa sta v sklopu Vikenda izobraževanja in povezovanja potekala tudi dva jamarska tematska večera. V Mestni knjižnici Postojna nam je na prvem nam je v petek Katarina Šeme predstavila kako je nastajal njen drugi risoroman Iz jame, ki odlično prikazuje reševalno intervencijo v Vranjedolski jami, za njo pa nam je dr. Mitja Prelovšek predstavil jamarska odkritja, ki so se odprla med izgradnjo drugega tira na relaciji Divača-Koper. V drugem večeru nam je v soboto Zvonka Janežič povedala kaj nam lahko arheologija pove o človeški dejavnosti v jamah v preteklosti, dr. Jure Tičar pa nam je predstavil druge, malo manj zelene človeške dejavnosti v jamah in nam osvetlil proces nastanka prvega registra onesnaženih jam v Sloveniji. Obeh dogodkov se je udeležilo po 40 udeležencev.

Pod črto lahko zaključimo, da je prvi Vikend izobraževanja in povezovanja uspel v vseh pogledih. V prihodnje si želimo, da bi ta postal tradicionalen, s še bogatejšim programom in vsebino.

Zahvala

Za konec bi se za odlično opravljeno delo in požrtvovalnost rad zahvalil vsem inštruktorjem jamarstva pri JZS, ki so v letu 2024 sodelovali pri vseh izvedenih aktivnostih. Brez njih si delovanja IS ne morem predstavljati. Zahvalil bi se tudi Rosani Cerkvenik in Andreju Hudoklinu, ki sta kot strokovna sodelavca sodelovala pri ocenjevanju na izpitih. Prav tako gre zahvala tudi predsedniku JZS Igorju Benku, ki je IS nudil vso podporo za nemoteno in kvalitetno delo.

Klemen Mihalič
vodja IS JZS

Poročilo tajnika JZS v letu 2024

Delo tajnika se sestoji predvsem iz pobiranja in pošiljanja pošte, odgovarjanja na e-pošto ter posredovanje sporočil do ciljnih ljudi. Količina papirnate pošte ni zelo velika, tako da je dovolj enkrat tedensko preveriti poštni nabiralnik in poskenirano pošto poslati pravim osebam. Tajnik tudi pošilja vsa vabila na seje predsedstva, organizira kakšen dogodek ali kaj podobnega, kar sem tudi počel.

Damijan Šinigoj
tajnik JZS

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

Poročilo službe za jamsko in tehnično potapljanje JZS v letu 2024

V Sloveniji se na področju tehničnega potapljanja ni dogajalo nič posebnega. Še vedno se največ potaplja v izviri v okolici Cerkniškega jezera in izviri Ljubljanice.

Med potapljanjem ni bilo zabeleženih nobenih nesreč.

Raziskovanja so potekala predvsem v naslednjih jamah: Malo okence, Šratlova jama-izvir Črnega potoka, Mrzla jama pri Bločicah, Kačna jama.

Potapljači JRS-skupina za reševanje izza sifona so se udeležili več vaj s tujimi reševalnimi službami v okviru organizacije ECRA in sicer v Nemčiji (avgust), Bosni (september), Poljski (oktober).

Vsakoletno se Slovenski potapljači udeležijo mednarodnega srečanja Balkan Cave summit v Mostarju z namenom izmenjave izkušenj (september).

Potapljači JRS in ETP so sodelovali tudi na reševalni akciji Križna jama (januar)-reševanje ujetih jamarjev/turistov.

Simon Burja

vodja službe za jamsko in tehnično potapljanje

Poročilo knjižnice JZS v letu 2024

Knjige in revije se sprti pospravljajo na police. Drugih posebnih opravil ni bilo.

Maksimilijan Petrič

knjižničar JZS

Poročilo skrbnika spletne strani JZS in jamarske liste za leto 2024

Spletna stran

V letu 2024 se je pričela postavljati nova spletna stran JZS. Največ zaslug za to ima Benjamin Lap, ki novo spletno stran dela. Zahvaliti se je potrebno tudi Marku Zakrajšku, ki je že prej naredil podlago, na kateri se sedaj gradi nova spletna stran. Hvala Damijanu, Klemenu in Juretu za pomoč pri nabiranju gradiva. Spletna stran je še v izdelavi in pričakujemo kmalu v prihodnosti, da bo zaključena.

Dopisni seznam

Vsak dan ali vsak drugi dan se preveri, ali vse deluje, kot mora. Ker vse deluje, redno prihajajo obvestila na dopisni seznam. Trenutno je na seznamu 329 članov.

Maksimilijan Petrič

skrbnik spletne strani in jamarske liste

Poročilo urednika revije Jamar za leto 2024

V letu 2024 bi morala iziti revija Jamar številka 20. V decembru 2023 sem na jamarsko listo in nekaj stalnim avtorjem poslal poziv, da smo začeli zbirati prispevke za novo številko revije. A na žalost se prispevkov ni nabralo dovolj. Še nekajkrat sem pozval, če bi morda kdo napisal kaj, pa pravega odziva

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

ni bilo. Malo je tudi motivacija padla zaradi tega, pa še drugega dela imam itak dovolj. Proti koncu leta 2024 sta na pomoč priskočila Klemen Mihalič in Jure Tičar, člana uredništva revije, ter z novo energijo pozvala konkretne avtorje po oddaji konkretnih člankov, plus na listi smo spet objavili poziv. Prvi odziv je bil dober in obljub veliko, malo smo celo upali, da bomo do občnega zbora JZS v 2025 uspeli celo dve številki izdati, a se je izkazalo, da ne bo šlo tako zlahka. Vsi obljubljeni teksti niso prišli, se jih je pa nabralo vsaj za eno dobro številko. A številka 20 bo izšla šele po občnem zboru JZS, je zdaj v delu, če bo tekstov dovolj, bomo poskusili urediti še številko 21 v tekočem letu.

Predsedstvu JZS in občnemu zboru JZS bom predlagal, da se revije ne plačuje več vnaprej, ker enostavno ne morem zagotoviti kontinuitete izhajanja. Predlagam, da naročila se sicer zberejo, izvode se pa plača, ko pridejo iz tiskarne.

Damijan Šinigoj

Glavni in odgovorni urednik revije Jamar

Poročilo urednika revije Naše jame za leto 2024

Z junijem 2020 sem spodaj podpisani prevzel uredništvo revije Naše jame. Z dosedanjim urednikom dr. Andrejem Mihevcem je bilo opravljenih nekaj sestankov glede prihodnosti revije in prenosa dokumentacije in gradiva, ki se je v teh letih zbralo v uredništvu. Kot skrbnik revije še naprej deluje g. Aleš Lajovic.

Distribucija revije je obsegala posredovanje obveznih izvodov revije Narodni in univerzitetni knjižnici, razdelitev avtorjem in urednikom revije, razdelitev in odkup izvodov s strani jamarskih društev, odkup s strani knjižnic in institucij ter individualne odkupe. Skupaj je bilo distribuiranih več kot 300 izvodov revije.

V trenutni fazi poteka zbiranje prispevkov in člankov za zasnovo nove 49. številke revije, za katero predvidevamo, da bo izšla v septembru 2025 in bo predstavljena v okviru Vseslovenskega jamarskega srečanja. V namen dopolnitve številke bomo zbirali povzetke avtorjev, ki bodo svoje prispevke predstavili na srečanju. Trenutno je v fazi priprave okoli 10 člankov, raznovrstna poročila pa še niso bila zbrana.

Jure Tičar

urednik Naših jam

Poročilo službe za šport za leto 2024

Služba za šport v letu 2024 ni delovala.

Poročilo inventurne komisije za leto 2024

Formalna inventurna komisija je bila ustanovljena (Sklep 017/24-26: Inventurna komisija: Den Vrhovnik, predsednik, in Marko Erker, Matjaž Pintar, člana). Inventura se je delala do dne 28. 2. 2025, vodje služb in člani JRS so opravili večino popisov skupnih sredstev. Osebnih zadolžitev nismo popisovali. Povzetek stanja je predstavljen spodaj.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

✉ predsedstvo@jamarska-zveza.si

🌐 <http://www.jamarska-zveza.si>

1. Kataster JZS: Stanje vseh sredstev je enako kot lani. Odpisov ni bilo.
2. Knjižnica JZS: Popis večjih sredstev (omare ipd.) je izvedel kataster, odstopanja od lanske inventure ni bilo. Poročilo o stanju knjig je Izvedel Aleš Lajovic, na zalogi je še 49 knjig Naše jame št. 48.
3. Izobraževalna služba JZS: Odpisala se je mala količina sredstev, ki je bila v zadnjem letu zastarela/pretečena, poškodovana, pokvarjena ali izgubljena. Stanje je pričakovano.
4. Varnostno-tehnična služba: Odpisov ni bilo, stanje sredstev je pričakovano.
5. Blagajnik stanje sredstev pripravlja sproti.
6. Jamarska reševalna služba: Služba ima kompleksno shemo lokacij opreme. Na najnižjem nivoju je oprema zadolžena pri reševalcih, sledi oprema po reševalnih centrih. Oprema centralnega skladišča je deloma v premičnem skladišču, deloma v centralnem skladišču v Ljubljani in manjši delež v skladišču RC Kranj. Popisi so bili opravljeni po centrih in skladiščih, osebne zadolžitve niso bile popisane, vodene so sproti. Glede na lansko inventuro je odstopanje minimalno, boljše kot lani, ni veliko negativnih odstopanj (uničena ali izgubljena oprema). Aktivnosti popisovanja in usklajevanja se nadaljujejo.
7. Predsedstvo JZS: Ostale službe in člani predsedstva poročil o popisih niso posredovale.

Den Vrhovnik
predsednik inventurne komisije

Poročilo komisije za priznanja za leto 2024

V letu 2024 je komisija za priznanja pri JZS podelila nagrade v skladu s z pravilnikom in sicer:

- 1x Plaketo z zlatim znakom
- 3x Zlati znak JZS
- 7x Srebrni znak
- 16x Bronasti znak
- 10x Priznanje

Vsa neprevzeta priznanja hrani JZS na sedežu zveze.

Samo Milanič
predsednik komisije za priznanja JZS

Poročilo pooblaščenca JZS za stike s tujci za leto 2024

V preteklem letu 2024 je večina tujcev v kontakt z Jamarsko zvezo Slovenije stopila preko elektronske pošte na naslov info@jamarska-zveza.si. Tekom celega leta je bilo približno 20 povpraševanj po različnih informacijah v zvezi z jamarstvom v Sloveniji. Nekaj vprašanj je bilo glede napotitve ali pomoči pri urejanju potrdil USJD, največ pa je bilo vprašanj na temo obiskovanja slovenskih jam in potreb po vzpostavitvi kontaktnih podatkov lokalnih jamarjev ali društev.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Lepi pot 6

SI - 1000 Ljubljana

predsedstvo@jamarska-zveza.si

<http://www.jamarska-zveza.si>

Na angleških straneh spletne strani Jamarske zveze Slovenije tujci lahko najdejo večino potrebnih informacij, veliko jamarjev, ki se v Slovenijo vrača vsako leto pa ima tudi že navezave z lokalnimi jamarskimi društvi in se tako za potrebne informacije obračajo tudi na njih.

Maks Merela

pooblaščenec JZS za stike s tujci

Poročilo nadzornega odbora JZS za leto 2024

V letu 2024 je nadzorni odbor deloval v okviru nalog, ki nam jih daje statut. Člani nadzornega odbora smo se redno udeleževali sej predsedstva Zveze, bili občasno prisotni še na nekaterih drugih aktivnostih in članom predsedstva pomagali z nasveti, mnenji in priporočili.

Ocenjujemo, da organi Zveze delujejo dobro, še posebej bi radi izpostavili nekaj aktivnosti, ki presegajo redni delokrog služb v okviru statuta. Precej teh dodatnih aktivnosti je vsaj posredno povezanih z JRS: dodatno financiranje posameznih projektov (dobra dodatna tretjina glede na bazično financiranje), razvoj posebne zaščite obraza ponesrečenca in prvi priročnik jamarskega reševanja. Pozdravljamo uvedbo »Vikenda izobraževanja in povezovanja« v organizaciji Izobraževalne službe, ki je vključeval tako delavnice za mlajše jamarje kot tudi predavanja na tematskih večerih. Med jamarji že dobro uveljavljen Spletni kataster jam dobiva stalne dopolnitve, še posebej pa nas veseli napovedano financiranje skeniranja celotnega fonda Katastra jam.

Med danes že nekako redne aktivnosti štejemo še investicijsko vzdrževanje Koče Petra Skalarja in množico mednarodnih aktivnosti JRS. Z mnogimi sodelovanji doma in v tujini se lahko pohvali tudi Služba za varstvo jam. Po več letih se je premaknilo urejanje spletnih strani, ki bodo v kratkem končno zaživele v kakovosti, primerni naši organizaciji. Edini preostali večji zaostanek je neizhajanje Naših jam, pasivnost Službe za šport pa je bolj pripisati slabemu odzivu jamarjev kot vodstvu.

Nadzorni odbor je prejel eno pritožbo, in sicer od jamarskega reševalca. Z akterji smo se pogovorili in kot sklep navajamo naslednje. H konfliktu je po nepotrebnem pripomoglo nekaj banalnih zunanjih dejavnikov (dviganje priporočene pošte, zapolnjen email), pohvalno je bilo z obeh strani narejenih nekaj korakov v smeri rešitve. Zaradi narave delovanja JRS je treba spoštovati hierarhijo odločanja, posebej pa apeliramo, predvsem na nosilce funkcij, naj uporabljajo spoštljivo komunikacijo.

Kot vsako leto smo kontaktirali tudi računovodski servis (podjetje A&K d.o.o.), ki na poslovanje Zveze nima omembe vrednih pripomb. Še vedno pa je nekaj možnosti izboljšanja pretoka dokumentacije, pa naj gre to za sprotne račune posameznih reševalcev ali pa končno izvedbo inventure. Zaključni račun izkazuje slabih 250.000 € prometa, prihodki in stroški so izravnani znotraj 1 %.

Ob vse več obveznostih, ki pa so hkrati vse bolj tudi finančno pokrite, toplo priporočamo vodstvu Zveze, naj razmisli o zaposlitvi sekretarja. S tem bi močno razbremenili voljene funkcionarje, ki bi se lahko bolj posvetili vsebinskim zadevam, namesto da se ukvarjajo z birokracijo.

Miha Čekada, Robert Rehar, Sašo Finžgar
nadzorni odbor JZS